

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2017

**HALTDALEN
SPAREBANK**

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3) FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
3.	Kapitalkrav	2
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
3.2	Bufferkrav.....	5
3.3	Uvektet kjernekapitalandel.....	5
4.	Kreditrisiko og motpartsrisiko	5
4.1	Definisjon misligholdte engasjement:.....	5
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	7
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	8
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	8
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	9
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	10
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	10
4.9	Motpartsrisiko knyttet til derivater	11
5	Egenkapitalposisjoner	11
6	Renterisiko	12
7	Styring og kontroll av risiko	13
7.1	Formål og prinsipper for ICAAP.....	13
7.2	Styring og kontroll av enkeltrisikoen.....	14
7.3	Bankens godtgjørelsesordning..... Feil! Bokmerke er ikke definert.	
8	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	17

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2017 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Haltdalen sparebank har ingen datterselskaper eller tilknyttede selskaper m.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Den ansvarlige kapitalen består av ren kjernekapital, annen kjernekapital (hybridkapital) og tilleggs kapital (ansvarlig lånekapital). Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital skal minst utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag. I tillegg må banken møte bufferkrav slik at minstekravene til ren kjernekapitaldekning nå er 12,0 % og til kapitaldekning 15,5 %. Finansdepartementet besluttet å øke den motsykliske bufferen med 0,5 % opp til 2,0 % med effekt fra 31.12.2017.

Bokført verdi av eiendelspostene og omregnet verdi av poster utenom balansen tilordnes en eksponeringskategori og gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer.

- Fordringer på og fordringer garantert av staten har en risikovekt på 0 %.
- Fordringer på kredittforetak som har utstedt obligasjoner med fortrinnsrett har en risikovekt på 10 %.
- Fordringer på og fordringer garantert av finansinstitusjoner har en risikovekt på 20 % eller 50 % avhengig av offentlig rating.
- Saks- og tapsgaranti knyttet til Eika Boligkreditt er klassifisert som pantesikkerhet eiendom med 35 % risikovekt og 100 % konverteringsfaktor.
- Eiendelsposter med risikovekt 35 % er lån med pantesikkerhet i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.

- Øvrige eiendeler utover kontanter (0 % risikovekt) har risikovekt på 100 %.

Kapitaldekningen ble rapportert iht. Basel III/CRD IV.

Haltdalen Sparebank har en kapitaldekning på 18,63 % og ren kjernekapital på 13,82 % per 31.12.17.

Myndighetenes krav til bankene vedrørende kapitaldekningen har økt betydelig de siste årene, og ikke minst nå sist med et Pilar II-påslag på 3,4% til vår organisasjon. Styret besluttet med Generalforsamlingens godkjenning å foreta en emisjon på 31.5 mill. kroner. Dette nettopp for å styrke bankens kapitaldekning. Hvis dette ikke hadde skjedd, ville banken ha vært i brudd ifra 01.04.2018.

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Pilar III

Haltdalen Sparebank

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning

Sparebankens fond	119.110
Gavefond	15
Sum egenkapital	119.125
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	
Fradrag for immaterielle eiendeler	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	- 14.856
Sum ren kjernekapital	104.269
Fondsobligasjoner	20.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	- 1.857
Sum kjernekapital	122.412
Ansvarlig lånekapital	20.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	- 1.857
Sum tilleggskapital	18.143
Netto ansvarlig kapital	140.555

Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)

Stater og sentralbanker	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	6.906
Offentlige foretak	
Multilaterale utviklingsbanker	
Internasjonale organisasjoner	
Institusjoner	8.335
Foretak	56.875
Massemarkedsengasjementer	
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	520.621
Forfalte engasjementer	6.300
Høyrisiko-engasjementer	
Obligasjoner med fortrinnsrett	7.627
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	233
Andeler i verdipapirfond	2.000
Egenkapitalposisjoner	14.517
Øvrige engasjementer	64.723
CVA-tillegg	
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	688.137
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	66.390
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	
Sum beregningsgrunnlag	754.527
Kapitaldekning i %	18,63 %
Kjernekapitaldekning	16,22 %
Ren kjernekapitaldekning i %	13,82 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2017 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 41,5millioner:

Buffertype	Krav til ren kjernekapital pr 31.12.2017 i mill kr
Bevaringsbuffer	18,86
Systemrisikobuffer	22,64
Motsyklisk buffer	15,09
Kombinert bufferkrav	41,50

Banken har 104,3 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10.)

Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	8,03 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	8,14 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risikoen er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. Bankens største engasjementer vurderes særskilt hvert kvartal. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket innen 90 dager.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens totale låneengasjement.

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket innen 90 dager.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på

beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturrendringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens utlånsportefølje av lån som ikke er individuelt vurdert for nedskrivning. Det nye risikoklassifiseringssystemet er grunnlag for gruppenedskrivninger. Prosentvise tap i den enkelte risikoklasse er basert på historiske tap i Eika-bankene. Nedskrivninger foretas på person- og næringsengasjement som i overensstemmelse med Finanstilsynets forskrifter er identifisert som tapsutsatte. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning				
Lønnstakere o.l.	1.074.375	31.948	8.229	1.114.552
Utlandet				
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	35.799	3.629	400	39.828
Industriproduksjon	13.577	1.513	505	15.596
Bygg og anlegg	43.147	3.635	2.725	49.508
Varehandel, hotell/restaurant	24.019	2.053	2.475	28.547
Transport, lagring	8.692	1.775	2.136	12.603
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	62.433	842	-	63.275
Sosial og privat tjenesteyting	17.233	2.003	276	19.512
Sentralbank	31.522			
Kredittinstitusjoner	24.841			
Sum	1.335.640	47.398	16.746	1.399.785
"Hjemkommune"	230.027	12.193	1.361	243.581
"Øvrige deler av hjemfylke"	936.708	31.814	14.890	983.412
Resten av Norge	168.905	3.391	495	172.791
Utlandet				
Gjennomsnitt²	1.276.475	46.990	23.819	1.347.283

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

(0) (0) (0) (1)

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	137.992	11.900	58.761	241.853	885.135		1.335.641
Ubenyttede rammer			22.731		24.667		47.398
Garantier				16.746	-		16.746
Sum	137.992	11.900	81.492	258.599	909.802	-	1.399.786

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning						
Lønnstakere o.l.	1.629	548	490	440		
Utlandet						
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske		12.581	3.000			
Industriproduksjon						
Bygg og anlegg						
Varehandel, hotell/restaurant	4.937	1.070	400	200		
Transport, lagring						
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester			200	200		
Sosial og privat tjenesteyting						
Sum	6.566	14.199	4.090	840	-	-
"Hjemkommune"	1.138	5.489	1.550	350		
"Øvrige deler av hjemfylke"	5.059	8.710	2.200	200		
Resten av Norge	369		340	290		
Utlandet						

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	3.540	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning		
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	750	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden		
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-200	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	4.090	-
Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	5.500	
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-	
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	5.500	-
Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen krc)	Utlån	Garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	550	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		
Periodens endring i gruppeavsetninger		
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger		
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger		
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-56	
Periodens tapkostnader	494	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle.

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	29.791	29.791				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	34.066	34.528				
Offentlige foretak						
Multilaterale utviklingsbanker						
Internasjonale organisasjoner						
Institusjoner	37.971	37.971		3.000		
Foretak	68.825	68.050			86 %	
Massemarkedsengasjementer						
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.203.406	1.203.406			93 %	
Forfalte engasjementer	6.110	6.110			91 %	
Høyrisiko-engasjementer						
Obligasjoner med fortrinnsrett	76.271	76.271		76.271		
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	1.167	1.167		1.167		
Andeler i verdipapirfond	2.000	2.000				
Egenkapitalposisjoner	13.017	13.017	18.570			
Øvrige engasjementer	69.729	59.028				
Sum	1.542.353	1.531.339	18.570	80.438		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp for sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Haltdalen sparebank benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Sikkerhetsobjekter som er ukjent for oss skal dokumenteres skriftlig.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Haltdalen sparebank har ingen motpartsrisiko knyttet til derivater.

5 EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis deles vanligvis inn i tre porteføljer; handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler. Haltdalen Sparebank har ingen handelsportefølje, bankens beholdning besto derfor ved årsskiftet av poster klassifisert som omløps- og anleggsmidler. Det er i inneværende år ikke foretatt endringer i de benyttede regnskapsprinsipper.

Omløpspostene er ordinære poster hvor intensjonen om å realisere kortsiktige gevinster på kurssvingninger ikke er fremtredende (i motsetning til ved handelsporteføljen). Postene blir verdsatt til den laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi.

Anleggspostene, det vil si poster beregnet til varig eie eller bruk, er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Beregningen av virkelig verdi baseres på informasjon om foretakets fremtidige kontantstrømmer, soliditet og framtidsutsikter. Nedskrivning blir foretatt når virkelig verdi er lavere enn anskaffelseskost og verdinedgangen skyldes forhold som må antas å ikke være av forbigående karakter. Nedskrivningene reverseres når grunnlaget for dem ikke lenger vurderes å være til stede. I Pilar 3 omtales disse beholdningene som verdipapir strategiske formål.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
– børsnoterte aksjer	99	206				
– andre aksjer og andeler						
Aksjer og andeler – strategisk formål						
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler	31.488	32.199	3	-2		

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6 RENTERISIKO

Haltdalen Sparebank har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende og fastforrentede utlån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 8 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes. I renterisikomålingene betrakter derfor banken utlån med flytende rente på samme måte som fastrentelån (8 ukers fastrente), men med en forholdsvis lav durasjon. Fastrentelån har en betydelig høyere durasjon. I egen portefølje har Haltdalen sparebank valgt å ikke ha fastrentelån. Fastrentelån hentes fra Eika Boligkreditt.

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis. Fra vår meglerforbindelse mottar vi månedlige kurs- og renterisikooversikter som inngår i bankens styring av renterisiko.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår i tilknytning til flytende avtaler, vi har pr.31.12.17 ingen kunder på fastrenteinnskudd. Når det gjelder kundeinnskudd er imidlertid varslingsfristen i finansavtaleloven på 8 uker, renterisikoen på innskudd med flytende rentevilkår er derfor betraktelig lavere enn den tilsvarende risikoen på utlån.

Vår obligasjonsgjeld er lagt ut med flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer.

All annen rentebærende gjeld har også flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer. I perioder hvor det her inngår rentebærende gjeld med fast rente (sertifikater) vurderes behovet for renteswapper i hvert enkelt tilfelle.

Banken måler renterisikoen ved at det beregnes en gjennomsnittlig durasjon (tid til neste renteendring) for de forskjellige rentebærende postene. Durasjonen benyttes så til å simulere betydningen av en økning eller reduksjon i rentenivået på 1 % -poeng.

Renterisikoen styres etter vedtatte rammer og begrensninger (hovedsakelig basert på bankens forvaltningskapital) i følgende policyer:

- Risikopolicy
- Markedspolicy

Renterisikoen i Haltdalen Sparebank er beregnet til kr 800 000,- og er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs øking i rente.

Renterisiko	
	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	-1,5
Utlån til kunder med rentebinding	
Rentebærende verdipapirer	-0,4
Øvrige rentebærende eiendeler	
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	0,8
Andre innskudd	1,1
Verdipapirgjeld	0,8
Øvrig rentebærende gjeld	
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	
Sum renterisiko	0,8

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7 STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også vurderer behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer med videre.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Bankens har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger og fremlegger dette for styret. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for ulike risikoer ved hjelp av ulike metoder:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko

- Konsentrasjonsrisiko
- Eiendomspriserisiko
- Likviditetsrisiko
- Forretningsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko
- Systemrisiko

Banken stresstester effekten på kapitaldekningen av et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur. I tillegg gjennomfører banken en «omvendt» stresstest. I en slik stresstest bestemmer banken først hvilken kapitaldekning som er så lav at banken risikerer å bli satt under administrasjon og/eller overtatt. Deretter simulerer banken med forskjellige kombinasjoner av parameterverdier som i sum gir det resultat man har bestemt.

Banken har vedtatt et minimumsnivå for kapital som skal gjenspeile bankens samlede risikotoleranse. Vurderingen er basert på beregnet kapitalbehov, offentlige krav og markedets forventninger. Det er etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke tiltak som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital.

Styret har godkjent utforming og metodevalg for kapitalbehovsvurderingen og stresstester.

7.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoeer

Her beskrives bankens håndtering av de enkelte risikoene.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav.

Historisk sett er kredittområdet den delen av bankdriften som inneholder størst risiko. Her kommer bl.a. manglende betjeningsevne hos låntaker, samt det forhold at realisasjonsverdien på vår pant kan være for lav til å dekke bankens tilgodehavende. Dersom begge disse forholdene inntreffer samtidig er risikoen for tap høy.

Nedskrivninger vurderes kvartalsvis, med hovedfokus på engasjement som ligger i risikoklasse 11 - 12, samt engasjement over en viss størrelse.

Styret er ansvarlig for all kredittgivning, og har delegert fullmaktsrammer til banksjef. Banksjef delegerer så disse videre slik at hver enkelt ansatt som jobber med kreditt har sin egen personlige fullmakt. Fullmaktene er knyttet opp mot kompetanse, beløpets størrelse og risikoklasse.

Vår utlånsportefølje er i hovedsak sammensatt av relativt små engasjement, dog har vi noen få relativt større engasjement. Ingen av våre engasjement er enkeltvis så store at de vil kunne ha strategisk betydning ved evt. konkurs og tap. Gjennom en slik sammensetning av porteføljen har vi forsøkt å begrense kredittrisikoen.

Det forventes ikke at sammensetningen av utlånsporteføljen vil endre seg vesentlig fremover. En del av boliglånsporteføljen er flyttet over til boligkredittselskap. Frigjort likviditet er brukt til å gjøre oss mindre avhengig av ekstern funding samt til en reduksjon av likviditetsrisikoen.

Våre utlån og garantier, eks. boliglån i Eika Boligkreditt, fordeler seg med 84,6 % innen personmarkedet og 15,4 % innen bedrifts markedet. Vi har redusert andelen BM-lån i 2017 og dette skyltes et bevisst valg i forhold til kapital situasjonen.

Styret vurderer kredittrisikoen til å være liten til moderat både for utlån, garantier og verdipapirer.

Vårt markedsområde er primært egen kommune og nærliggende områder. Innen PM har vi dog utvidet markedsområdet slik at vi har en del kunder utenfor nærområdet.

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser.

Det er hos oss utarbeidet strategi- og policydokumenter, sammen med rutiner, prosesser og fullmakter. Styret har delegert fullmakt til banksjef, som samarbeider tett med kredittsjefen på dette området.

Våre verdipapirer forvaltes av Eika Kapitalforvaltning. Kompetansen hos oss er begrenset, og vi har derfor valgt å investere i papirer med en forsiktig risikoprofil. Hensikten med plasseringene er i hoved sak at de skal være en del av vår likviditetsreserve.

Det aller meste av bankens virksomhet er produkter og papirer med flytende rente. På den måten er risikoen for tap forsøkt begrenset og anses som moderat.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser.

Den operasjonelle delen av driften har i veldig liten grad påført banken tap. I arbeidet med å begrense risikoen jobber vi med våre systemer, kompetansen og god internkontroll.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon av:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Geografiske områder

Banken har 1 stort engasjement som overskrider 13 % av det totale BM-engasjementet. Dette er et solid engasjement med gode sikkerheter. Store engasjement gjennomgås av styret hvert kvartal.

Ekstra konjunkturutsatte bransjer har vi definert til å omfatte hotell/restaurant og kylling. Styret vurderer eksponeringen i de ulike næringer hvert kvartal.

Vi har vurdert om vi har en hjørnesteinsbedrift i vårt marked. Banken har kommet fram til at så ikke er tilfelle.

Bankens hovedmarkedsområde ligger mellom Røros og Støren – og her har vi en markedsandel på ca. 40 %. I trondheimsregionen har vi også 40 % - og 20 % i landet for øvrig.

Eiendomspriserisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer, eller uventede tap på lån til datterselskaper som er eiendomsselskaper (ofte er eiendomsmassen skilt ut i egne datterselskaper). Eiendomspris risiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko.

Banken eier et bankbygg som er bokført til en verdi på 2,5 mill. Et verdifall på denne eiendommen anses å være en lav risiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiære økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.

Historien viser at likviditetsrisikoen er en vesentlig risikofaktor. Det er av avgjørende betydning at banken har en likviditet som gjør at den til enhver tid har tilgang på likvide midler, uansett hva som måtte skje i norsk økonomi og i bankens egen økonomiske stilling.

Det er gjennom strategi- og policydokumenter fastsatt retningslinjer for bankens likviditetsstyring. Styret har tildelt fullmakter til banksjef.

Ordinære kundeinnskudd er vår viktigste og mest stabile fundingskilde. Styret har satt minimumsmål på hvor mye ordinære kundeinnskudd skal utgjøre av brutto utlån. Banken har som overordnet mål å ha en innskuddsdekning på 85%. Ved årets utløp har vi en innskuddsdekning på 79,1, så vi skal i året som kommer jobbe for at innskuddsdekningen forbedres.

I tillegg til ordinære kundeinnskudd er banken finansiert dels med obligasjonslån, dels med andre langsiktige lån. Det er innlagt beløpsbegrensninger på hvert enkelt låneopptak, samtidig som forfallene har en god spredning i beløp og tid.

Som en ekstra buffer har vi en trekkramme i annen bank på 60 mill. kr.

Bankens likviditetsindikator I og II pr. 31.12.2017 var på henholdsvis 107,33 % og 111,15 %, noe som indikerer lav risiko.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektsvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd. Risikoen vurderes av bankens styre en gang hvert år eller oftere ved behov.

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risikoen for uventede tap eller sviktende inntjening knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Banken anser risikoen for sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp som lav.

Systemrisiko

Systemrisiko for Haltdalen Sparebank kan bestå i at problemer hos andre (større) banker kan smitte over på oss. Dette kan bestå i

- fallende verdier på verdipapirportefølje
- vanskelig å få tak i likviditet plassert i andre banker
- vanskelig å få funding på normale vilkår
- vår oppgjørsbank ikke er i stand til å gjennomføre oppgjør gjennom dagen.

Dette er en risiko vi må leve med og vanskelig kan klare å forsikre oss mot. Videre er bankvesenet godt regulert og styrt i Norge, slik at denne risikoen vil være lik for alle mindre banker og ramme flere enn oss dersom vi får en bankkrise. Vi vurderer systemrisikoen for oss fra middels til lav på det nåværende tidspunktet.

8 STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter			
1	Utsteder	Haldalen Sparebank	Haldalen Sparebank
	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloomberts identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010781958	NO0010757008
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet.	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital. §20 2. ledd er gjeldene for obligasjonen	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital. §20 2. ledd er gjeldene for obligasjonen
	Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Tilleggskapital	Kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Tilleggskapital	Kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskap	Selskap
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ansvarlig lånekapital	Fondsobligasjonskapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	20.000.000,00	20.000.000,00
9	Instrumentets nominelle verdi	20.000.000,00	20.000.000,00
9a	Emisjonskurs	100	100
9b	Innløsningskurs	100	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld - amortisert kost	Gjeld - amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	13.01.2017	04.03.2016
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset	Evigvarende
13	Opprinnelig forfallsdato	13.01.2027	N/A
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	Call-dato: 13.01.2022	Call-dato: 04.03.2021
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	Kvartalsvis på hver rentebetalingsdato	Kvartalsvis på hver rentebetalingsdato
	Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	Nibor 3 Month + 3,10 %	Nibor 3 Month + 6,00 %
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Full fleksibilitet	Full fleksibilitet
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Full fleksibilitet	Full fleksibilitet
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Ja	Ja
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei	Nei
	Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Ja	Ja
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	I henhold til en hver tid gjeldende lovverk, herunder ved alvorlige former for soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer konverteringen som nødvendig for å unngå avvikling	I henhold til en hver tid gjeldende lovverk, herunder ved alvorlige former for soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer konverteringen som nødvendig for å unngå avvikling
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	Hel eller delvis	Hel eller delvis
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	Tilleggskapital	Annen godkjent kjernekapital
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Hvis Utsteders kapitaldekning faller under de til enhver tid gjeldende minstekrav, eller under andre fastsatte minstekrav	Hvis Utsteders kapitaldekning faller under de til enhver tid gjeldende minstekrav, eller under andre fastsatte minstekrav
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Delvis	Delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Midlertidig	Midlertidig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Sparebankens Fond	Sparebankens Fond
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A	N/A

Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.

	(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		
1 Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		26 (1), 27, 28 og 29
herav: instrumenttype 1		
herav: instrumenttype 2		
herav: instrumenttype 3		
2 Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	110.123,09	26 (1) (c)
3 Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)
3a Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)
4 Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		
5 Minoritetsinteresser		84
5a Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	9.001,48	26 (2)
6 Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	119.124,57	Sum rad 1 t.o.m. 5a
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer		
7 Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105
8 Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37
9 Tomt felt i EØS		
10 Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38
11 Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)
12 Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159
13 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)
14 Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)
15 Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41
16 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42
17 Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44
18 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-14.856,00	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)
19 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20 Tomt felt i EØS		
20a Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp)		36 (1) (k)
20b herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258
20d herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)
21 Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
22 Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)
23 herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)
24 Tomt felt i EØS		
25 herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)
25b Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)
26 Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b
26a Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap		
herav: filter for urealisert tap 1		
herav: filter for urealisert tap 2		
herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468
herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468
26b Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
herav: ...		
27 Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)
28 Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-14.856,00	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29 Ren kjernekapital	104.268,57	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	20.000,00	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard		
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	20.000,00	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Frادrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	- 1.856,98	469 (1) (b) og 472 (10) (a)
41b	Frادrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
	herav: ...		
42	Overskytende frادrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	- 1.856,98	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	18.143,02	Rad 36 pluss rad 43. Gir frادrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	122.411,59	Sum rad 29 og rad 44
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	20.000,00	62 og 63
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	20.000,00	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50

Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag	-1.856,98	468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-1.856,98	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	18.143,02	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	140.554,61	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital		
60	Beregningsgrunnlag	754.526,51	

Kapitaldekning og buffere			
61	Ren kjernekapitaldekning	13,82 %	92 (2) (a)
62	Kjernekapitaldekning	16,22 %	92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	18,63 %	92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	0,12	CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer	18.863,16	
66	herav: motsyklisk buffer	15.090,53	
67	herav: systemrisikobuffer	22.635,80	
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	8,29 %	CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler		
70	Ikke relevant etter EØS-regler		
71	Ikke relevant etter EØS-regler		
Kapitaldekning og buffere			
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48
74	Tomt felt i EØS		
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen			
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen	9.431,58	62
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger	4.527,16	62
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)